www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

D

Paper-II
GEOGRAPHY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....

(Name) ....

2. (Signature) ....

(Name) ....

Seat No.

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No.

(To be filled by the Candidate)

APR - 36224

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **48** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

www.prepp.in

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

Geography
Paper II
भूगोल
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Who conducted the first linguistic survey of India ?
   (A) Berber
   (B) Emeneaue
   (C) Grierson
   (D) Khulachandani

2. The term 'new cultural geography' was coined by ....
   (A) French Human Geographers
   (B) American Human Geographers
   (C) British Human Geographers
   (D) German Human Geographers

3. Find out the correct options from the following pairs related to geostrategic idea of Mackinder :

	Year	**Concept**
(*a*)	1904	Pivot area
(*b*)	1919	Strategic Heartland
(*c*)	1943	Midland basin

   (A) (*a*), (*b*) and (*c*)
   (B) (*a*) and (*b*) only
   (C) (*a*) and (*c*) only
   (D) (*b*) only

1. भारतातील पहिले भाषिक सर्वेक्षण कोणी केले ?
   (A) बर्बर
   (B) इमेन्यो
   (C) ग्रायरसन
   (D) खुलचंदानी

2. 'नवीन सांस्कृतिक भूगोल' ही संज्ञा यांनी शोधली :
   (A) फ्रेंच मानवी भूगोलशास्त्रज्ञ
   (B) अमेरिकन मानवी भूगोलशास्त्रज्ञ
   (C) ब्रिटिश मानवी भूगोलशास्त्रज्ञ
   (D) जर्मन मानवी भूगोलशास्त्रज्ञ

3. मॅकेंडर यांच्या भूसामरिक कल्पनेशी संबंधित खालील जोड्यांमधून योग्य पर्याय शोधा :

	वर्ष	**संकल्पना**
(*a*)	1904	मूळआधार क्षेत्र
(*b*)	1919	सामरिक हृदयभूमी
(*c*)	1943	मध्यभू खोरे

   (A) (*a*), (*b*) आणि (*c*)
   (B) (*a*) आणि (*b*) फक्त
   (C) (*a*) आणि (*c*) फक्त
   (D) (*b*) फक्त

www.prepp.in

prepp Your Personal Exams Guide

4. The line of actual control across Ladakh between India and China appears to be what type of boundary ?

(A) Antecedent

(B) Relict

(C) Subsequent

(D) Superimposed

5. Which of the following statement(s) is/are correct regarding 'Lebensraum' ?

(*i*) The term was developed by Geopolitics school

(*ii*) The term was used by both Friedrich Ratzel and Darwin

(*iii*) The meaning of Lebensraum as 'Living space'

Codes :

(A) only (*iii*) is correct

(B) only (*i*) and (*iii*) are correct

(C) only (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) All are correct

4. भारत आणि चीन यांच्यातील लडाख प्रत्यक्ष नियंत्रण रेषा ही कोणत्या प्रकारची सीमा असल्याचे दिसते ?

(A) पूर्ववर्ती

(B) अवशिष्ट

(C) परवर्ती

(D) अध्यारोपित

5. 'लेबेन्स्रॉम' बाबत खालीलपैकी कोणते विधान (ने) बरोबर आहे/आहेत ?

(*i*) ही संज्ञा भू-राजकीय विचारधारेने विकसित केली

(*ii*) ही संज्ञा फेड्रीक रॅटझेल आणि डार्विन या दोघांनी वापरली

(*iii*) लेबेन्स्रॉमचा अर्थ 'सजीव अभिक्षेत्र' असा आहे

संकेतांक :

(A) फक्त (*iii*) हे बरोबर आहे

(B) फक्त (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) फक्त (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) सर्व बरोबर आहेत

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

6. A Supranational Organizations are :
   (*i*) It is a collection of individual states with a common goal that may be economic or political in nature.
   (*ii*) United State is perhaps the best example of supranational organisation.
   (*iii*) Supranational Organisations work for collective interest of members

   Codes :
   (A) Statements (*i*) and (*ii*) are correct
   (B) Statements (*i*) and (*iii*) are correct
   (C) Statement (*ii*) is correct
   (D) Statements (*ii*) and (*iii*) are correct

7. Who is considered the originator of dualism between Physical and Human Geography ?
   (A) Carl Ritter
   (B) Oscar Peschel
   (C) George Gerland
   (D) Friedrich Ratzel

6. सुप्रानॅशनल संस्थाच्या बाबत योग्य विधाने कोणती ?
   (*i*) हा एक वैयक्तिक राज्यांचा समूह आहे ज्यांचे सामाईक ध्येय असून ते आर्थिक किंवा राजकीय स्वरूपाचे असू शकते.
   (*ii*) अमेरिका (युनायटेड स्टेट्स) हे कदाचित सुप्रानॅशनल संस्थेचे सर्वोत्तम उदाहरण आहे.
   (*iii*) सुप्रानॅशनल संस्था सदस्यांच्या सामूहिक हितासाठी कार्य करतात.

   संकेतांक :
   (A) विधाने (*i*) व (*ii*) योग्य
   (B) विधाने (*i*) व (*iii*) योग्य
   (C) विधान (*ii*) योग्य
   (D) विधाने (*ii*) व (*iii*) योग्य

7. कोणास प्राकृतिक आणि मानवी भूगोल यातील द्वैतवादाचे प्रवर्तक मानले जाते ?
   (A) कार्ल रिटर
   (B) ऑस्कर पॅशेल
   (C) जॉर्ज गेरलँड
   (D) फ्रेड्रिक रॅटझेल

www.prepp.in

8. List of authors (List I) and the books they work (List II) are given below. Match the List I and List II and select the correct answer from the codes given below :

List I (Authors)

(*a*) P.R. Gould and R. White

(*b*) D. Leg and M.S. Samuels

(*c*) E. Soja

(*d*) R. J. Johnston

List II (Books)

(*i*) Postmodern Geographies : The Reassertion of Space in Critical Theory

(*ii*) Geography and Geographers

(*iii*) Humanistic Geography : Problems and Prospects

(*iv*) Mental Maps

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)

9. In the course of development of Geography as a science of spatial analyses what become its language and method ?

(A) Ecosystem

(B) Environment

(C) Geometry

(D) Landscape

8. यादी I मध्ये लेखकांची नावे आहेत तर यादी II मध्ये ग्रंथांची नावे खालीलप्रमाणे आहेत. यादी I व II योग्यप्रकारे जुळवून खालील दिलेल्या संकेतांकापैकी योग्य पर्याय निवडा :

यादी I (लेखक)

(*a*) पी.आर. गोल्ड व आर. व्हाईट

(*b*) डी. लेग व एम.एस. सॅम्युएल

(*c*) ई. सोजा

(*d*) आर.जे. जॉन्स्टन

यादी II (ग्रंथांची नावे)

(*i*) पोस्टमॉर्डन जिऑग्राफीज् : द रिअसरशन ऑफ स्पेस इन क्रिटीकल थ्योरी

(*ii*) जिऑग्राफी अॅण्ड जिऑग्राफर्स

(*iii*) ह्युमेनिस्टीक जिऑग्राफी : प्रॉब्लेमस् अॅण्ड प्रॉस्पेक्टस्

(*iv*) मेंटल मॅप्स्

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)

9. अभिक्षेत्रिय विश्लेषणाचे विज्ञान म्हणून भूगोलाच्या विकासादरम्यान या विषयाची भाषा व पद्धती काय बनली ?

(A) परिसंस्था

(B) पर्यावरणीय

(C) भूमिती

(D) भू-दृश्य

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

10. Who in his 1906 methodological paper entitled 'Objectives of the Geography of Man' projected the alternative concept of Geography as the study of landscapes ?
    (A) George Gerland
    (B) Otto Schulter
    (C) Friedrich Ratzel
    (D) Ferdinand Von Richthofen

11. Which of the following statements about postmodernism is not correct ?
    (A) The postmodern methodology is based essentially on the strategy of deconstruction
    (B) Postmodern thought provides a theoretical context for the study of stratial/areal diversity in the life world
    (C) The intellectual movement of postmodernism flourished in the first quarter of the twentieth century
    (D) Postmodernism is regarded as the culture of late capitalism

10. सन् 1906 मध्ये कोणी 'ऑब्जेक्टीव्ह ऑफ द जिऑग्राफी ऑफ मॅन' या शीर्षकाच्या कार्यपद्धतिक पत्रिकेमध्ये भूदृश्यांच्या अभ्यास करण्यासाठी भूगोलातील पर्यायी संकल्पना प्रक्षेपित केल्या ?
    (A) जॉर्ज गेरलँड
    (B) ऑटो श्लुटर
    (C) फ्रेड्रिक रॅटझेल
    (D) फर्डीनांड वॉन रिश्टोफेन

11. खालीलपैकी कोणते विधान हे उत्तर-आधुनिकतावादाबाबत चूक आहे ?
    (A) उत्तर-आधुनिक पद्धती या मूलत: विघटन धोरणावर आधारित आहेत
    (B) उत्तर-आधुनिक विचार हे जीवित जगतामध्ये अभिक्षेत्रिय विविधतेच्या अभ्यासासाठी एक सैद्धांतिक संदर्भ प्रदान करतो
    (C) 20व्या शतकाच्या पहिल्या चतुर्थंकात, आधुनिकीकरणानंतरच्या बौद्धिक चळवळीची भरभराट झाली
    (D) उत्तर-आधुनिकतावाद ही समयोत्तर भांडवलशाही संस्कृती आहे

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

12. Which philosophy is based on a set of principles and procedures originally derived from Linguistics and Linguistic philosophy ?

(A) Structuralism

(B) Feminism

(C) Behaviouralism

(D) Humanism

13. **Assertion (A) :** Ratzel provided the scientific basis to study Human Geography through his two volumes of the book Anthropogeography.

Reason (R) : Positivism was the approach used in the book 'Anthropogeography'.

Which one of the following is *correct* ?

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is false and (R) is true

(D) (A) is true and (R) is false

12. कोणते तत्त्वज्ञान मूलतः भाषाविज्ञान आणि भाषिक तत्त्वज्ञानातून प्राप्त झालेल्या तत्त्वे आणि प्रक्रियांच्या संचावर आधारित आहे ?

(A) संरचनावाद

(B) स्त्रीवाद

(C) वर्तनवाद

(D) मानवतावाद

13. **विधान (A) :** रॅटझेलने मानवी भूगोलाचा अभ्यास करण्यासाठी त्याच्या 'अँथ्रोपोजिऑग्राफी' या ग्रंथाच्या दोन खंडाद्वारे वैज्ञानिक आधार प्रदान केला.

कारण (R) : प्रत्यक्षवाद हा अँथ्रोपोजिऑग्राफी या ग्रंथातील वापरला गेलेला दृष्टिकोन होता.

खालीलपैकी कोणते बरोबर आहे ?

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत व (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत परंतु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) हे चूक आहे पण (R) हे बरोबर आहे

(D) (A) हे बरोबर आहे पण (R) हे चूक आहे

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

14. Structuralism in Geography focuses on the analysis of ....
    (A) Individual behaviours and perceptions
    (B) Grand narratives and metanarratives
    (C) Social structures and power relations
    (D) Multiple perspectives

15. Match the name of the Geographers (List I) with the terms (List II) selecting the correct answer from the given codes :

List I

(*a*) Plato

(*b*) Hipparcus

(*c*) Hettner

(*d*) Kropotkin

List II

(*i*) Map projections

(*ii*) Deductive approach

(*iii*) Mutual aid

(*iv*) Chorology

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)

14. भूगोलातील संरचनावाद हा .... च्या विश्लेषणावर भर टाकतो.
    (A) वैयक्तिक वर्तन आणि धारणा
    (B) बृहदकथन व रूपकथन
    (C) सामाजिक संरचना व सत्तासंबंध
    (D) बहुदृष्टिकोन

15. यादी I मध्ये भूगोलतंज्ञाची नावे व यादी II मध्ये संज्ञा दिल्या आहेत. यांची योग्य जोडी जुळवून दिलेल्या पर्यायातील योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) प्लेटो

(*b*) हिप्पारकस

(*c*) हेटनर

(*d*) क्रोप्टकिन

यादी II

(*i*) नकाशा प्रक्षेपण

(*ii*) निगमनात्मक दृष्टिकोन

(*iii*) पारस्पारिक मदत

(*iv*) कोरोलॉजी (क्षेत्राभ्यास)

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)

www.prepp.in

16. Match the List I (Area of Study) with List II (Focus of the Study) by selecting the correct answer from the codes given below :

List I

(Area of Study)

(*a*) Man-Environmental relationship

(*b*) Spatial analysis

(*c*) Earth Science

(*d*) Area Studies

List II

(Focus of the Study)

(1) Study of natural and Geological processes

(2) Understanding human impacts on the environment

(3) Quantitative methods to analyze spatial patterns

(4) In-depth examination of specific regions

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(3)	(2)	(1)	(4)
(B)	(2)	(1)	(4)	(3)
(C)	(1)	(4)	(3)	(2)
(D)	(2)	(3)	(1)	(4)

16. यादी I मध्ये अभ्यास क्षेत्र व यादी II मध्ये अभ्यासाचे लक्ष्य दिले आहे. योग्य जोड्या जुळवून अचूक उत्तर निवडा :

यादी I

(अभ्यास क्षेत्र)

(*a*) मानव-पर्यावरण संबंध

(*b*) अभिक्षेत्रिय विश्लेषण

(*c*) भूविज्ञान

(*d*) क्षेत्रिय अभ्यास

यादी II

(अभ्यासाचे लक्ष्य)

(1) प्राकृतिक आणि भूशास्त्रीय प्रक्रियांचा अभ्यास

(2) पर्यावरणावरील मानवी प्रभाव समजून घेणे

(3) अभिक्षेत्रिय आकृतिबंधाचे संख्यात्मक विश्लेषण करणे

(4) विशिष्ट प्रदेशाचे सखोल परीक्षण करणे

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(3)	(2)	(1)	(4)
(B)	(2)	(1)	(4)	(3)
(C)	(1)	(4)	(3)	(2)
(D)	(2)	(3)	(1)	(4)

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

17. If the distance between two points on the ground is 25 km and the distance between the same two points on a map is 10 cm, then the Representative Fraction (RF) scale of the map is ....

(A) 1 : 2500

(B) 1 : 25000

(C) 1 : 250000

(D) 1 : 2500000

18. .... is not an example of statistical surface.

(A) Rainfall distribution map

(B) Elevation map

(C) Tourism map

(D) Soil productivity map

17. जर जमिनीवरील दोन बिंदूमधील अंतर 25 किमी. असेल आणि नकाशावरील त्याच दोन बिंदूमधील अंतर 10 सेमी. असेल, तर त्याचे प्रमाण गुणोत्तर (आर.एफ.) नकाशा प्रमाण .... असेल.

(A) 1 : 2500

(B) 1 : 25000

(C) 1 : 250000

(D) 1 : 2500000

18. .... हे सांख्यिकीय पृष्ठाचे उदाहरण नाही.

(A) पर्जन्य वितरण नकाशा

(B) समुद्रसपाटीपासूनची उंची दर्शक नकाशा

(C) पर्यटन नकाशा

(D) मृदा उत्पादकता नकाशा

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

19. Match the List I and List II and select the correct answer from the codes given below :

List I (Projection)

(*a*) Bonne's

(*b*) Mercator

(*c*) Polyconic

(*d*) Mollweide

List II (Area coverage/purpose)

(1) Small longitudinal extent

(2) Navigational charts

(3) Mid latitudes

(4) Distribution map across the globe

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(3)	(1)	(2)
(B)	(3)	(2)	(1)	(4)
(C)	(3)	(1)	(2)	(4)
(D)	(2)	(3)	(1)	(4)

20. Fragmented lines drawn in relief maps are known as :

(A) Contours

(B) Rhumb lines

(C) Form lines

(D) Graticules

19. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या जुळवून खालील संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I (प्रक्षेपण)

(*a*) बोन्स

(*b*) मरकेटर

(*c*) पॉलीकोनीक

(*d*) मॉलवेड

यादी II (क्षेत्र व्याप्ती/उद्देश)

(1) लघू रेखावृत्तीय विस्तार

(2) नाविक तक्ता

(3) मध्य अक्षवृत्त

(4) सपूर्ण जगाचा वितरण नकाशा

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(3)	(1)	(2)
(B)	(3)	(2)	(1)	(4)
(C)	(3)	(1)	(2)	(4)
(D)	(2)	(3)	(1)	(4)

20. उठाव नकाशावर काढलेल्या खंडित रेषांना .... असे म्हणतात.

(A) समोच्च रेषा

(B) रम्ब रेषा

(C) आकार रेखा

(D) रेखाजाल

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

21. The variability of rainfall is best represented by which of the following technique ?
   (A) Mean deviation
   (B) Standard deviation
   (C) Coefficient of variation
   (D) Interquartile range

22. How stratified sampling is carried out ?
   (A) Sample is made up of elements which are randomly selected from the population
   (B) Dividing the population into homogeneous groups and select equally but randomly
   (C) Population divided into random groups and select equally from each group
   (D) Assigning numbers to the population and selecting randomly the numbers

23. 'Chi-square Test' is used to measure :
   (A) Mean deviation
   (B) Goodness of fit
   (C) Trend
   (D) Variation

21. पर्जन्यातील विचरणशीलता खालीलपैकी कोणत्या तंत्राने उत्कृष्टप्रकारे दर्शविता येईल ?
   (A) सरासरी विचलन
   (B) प्रमाणित विचलन
   (C) विचरण गुणांक
   (D) अंतरचतुर्थक कक्षा

22. स्तरित प्रतिचयन कशाप्रकारे केले जाते ?
   (A) नमुना लोकसंख्येमधून यादृच्छिकपणे निवडलेल्या घटकांचा बनलेला असतो
   (B) लोकसंख्येचे एकसंध गटांमध्ये विभाजन करून नमुना समानपणे परंतु यादृच्छिकपणे निवडला जातो
   (C) लोकसंख्या यादृच्छिक गटांमध्ये विभागली जाते आणि प्रत्येक गटातून समान रीतीने निवडा
   (D) लोकसंख्येला संख्या नियुक्त करणे आणि यादृच्छिकपणे संख्या निवडणे

23. 'काय वर्ग चाचणी'चा उपयोग .... चे मोजमाप करण्यासाठी केला जातो.
   (A) सरासरी विचलन
   (B) जुळणीची योग्यता
   (C) कल
   (D) विचरण

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

24. Which of the following formula is used to calculate the drainage density of a region or basin ?
    (A) Total number of streams/total area in square km
    (B) Basin area/basin length square
    (C) Total length of streams in km/ total area in square km
    (D) Area of the basin/area of the circle with same perimeter as the basin

25. .... profiles present a vivid picture of the magnitude of relief and general nature of dissection of the region or watershed.
    (A) Cross
    (B) Superimposed
    (C) Projected
    (D) Composite

24. प्रदेश किंवा नदीच्या खोऱ्यातील जलनिस्सार घनता मोजण्यासाठी खालीलपैकी कोणते सूत्र वापरले जाते ?
    (A) एकूण प्रवाहांची संख्या/एकूण क्षेत्रफळ चौरस किमी
    (B) नदीच्या खोऱ्याचे क्षेत्र/नदीच्या खोऱ्याच्या लांबीचा चौरस
    (C) प्रवाहांची एकूण लांबी किमी मध्ये/एकूण क्षेत्र चौरस किमी मध्ये
    (D) नदीच्या खोऱ्याचे क्षेत्र/नदी खोऱ्याच्या परिमिती समान असलेल्या वर्तुळाचे क्षेत्रफळ

25. .... पार्श्वरेखा या उठावाच्या महत्ताचे स्पष्ट चित्र दर्शवितात व प्रदेश किंवा पाणलोट क्षेत्राच्या विच्छेदनाचा सामान्य स्वभाव दर्शवितात.
    (A) काट
    (B) अध्यारोपित/अधिस्थापित
    (C) प्रक्षेपित
    (D) मिश्र

Prepp
Your Personal Exams Guide

26. Match List I with List II and select the correct option from the codes given below :

List I

(Geostationary Satellite)

(*a*) GOES

(*b*) GOMS

(*c*) GMS

(*d*) METEOSAT

List II

(Country/Agency)

(1) European Space Union

(2) USA

(3) Russia

(4) Japan

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(4)	(3)	(1)
(B)	(1)	(3)	(4)	(2)
(C)	(2)	(3)	(4)	(1)
(D)	(4)	(3)	(1)	(2)

27. Arrange the regions of electromagnetic spectrum in ascending order as per wave-lengths :

(1) Ultraviolet

(2) Microwaves

(3) X-rays

(4) Television and Radio

(A) (4), (3), (2), (1)

(B) (1), (3), (4), (2)

(C) (3), (1), (2), (4)

(D) (2), (3), (1), (4)

26. यादी I व यादी यादी II यांच्या जोड्या जुळवून खालील संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(भूस्थिर उपग्रह)

(*a*) जी.ओ.इ.एस.

(*b*) जी.ओ.एम.एस.

(*c*) जी.एम.एस.

(*d*) मेटीओसॅट

यादी II

(देश/संस्था)

(1) युरोपियन अवकाश संघ

(2) यु.एस.ए.

(3) रशिया

(4) जपान

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(4)	(3)	(1)
(B)	(1)	(3)	(4)	(2)
(C)	(2)	(3)	(4)	(1)
(D)	(4)	(3)	(1)	(2)

27. विद्युतचुंबकीय वर्णक्रम प्रदेशाची चढत्या क्रमाने तरंगलांबी प्रमाणे मांडणी करा :

(1) अतिनीळ किरण

(2) सूक्ष्म लहरी

(3) क्ष-किरणे

(4) दूरदृश्य लहरी व रेडिओ लहरी

(A) (4), (3), (2), (1)

(B) (1), (3), (4), (2)

(C) (3), (1), (2), (4)

(D) (2), (3), (1), (4)

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

28. Which of the following statements about scanners is not correct ?
    (A) In pushbroom instrument the scanlines are parallel to flightline
    (B) In whiskbroom instrument the scanlines are perpendicular to flight line
    (C) The whiskbroom instrument use single detector for each band which collects energy through rotating mirror
    (D) In pushbroom instrument the sensor is composed of thousands of tiny CCD

29. Which of the following minerals is found in the monazite sands of Kerala ?
    (A) Mica
    (B) Uranium
    (C) Kyanite
    (D) Thorium

30. Tropic of Cancer passes through which set of Indian states ?
    (A) Gujarat, Rajasthan, Bihar, Mizoram
    (B) Madhya Pradesh, Uttar Pradesh, Jharkhand, West Bengal
    (C) Bihar, West Bengal, Tripura, Mizoram
    (D) Madhya Pradesh, West Bengal, Tripura, Mizoram

28. खालीलपैकी कोणते एक विधान अवलोकक (स्कॅनर) बाबत चुकीचे आहे ?
    (A) पुशब्रुम उपकरणात अवलोकक रेषा उड्डाण रेषेस समांतर असतात
    (B) व्हिस्कब्रुम उपकरणात अवलोकक रेषा उड्डाण रेषेस लंबवत असतात
    (C) व्हिस्कब्रुम उपकरणात प्रत्येक क्षेत्र पट्ट्यासाठी स्वत:च्या अक्षाभोवती फिरणाऱ्या आरशाच्या एकच संवेदकाने ऊर्जा संकलित केली जाते
    (D) पुशब्रुम उपकरणात संवेदक हजारो सी.सी. डी. ने बनलेले असतात

29. खालीलपैकी कोणती खनिजे केरळच्या मोनासाईट वाळूत आढळतात ?
    (A) अभ्रक
    (B) युरेनियम
    (C) कायनाईट
    (D) थोरियम

30. भारतातील कोणत्या राज्यातून कर्कवृत्त जाते ?
    (A) गुजरात, राजस्थान, बिहार, मिझोराम
    (B) मध्यप्रदेश, उत्तरप्रदेश, झारखंड, पश्चिम बंगाल
    (C) बिहार, पश्चिम बंगाल, त्रिपूरा, मिझोराम
    (D) मध्यप्रदेश, पश्चिम बंगाल, त्रिपूरा, मिझोराम

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

31. Given below are the two statements, one labelled as Assertion (A) and other labelled as Reason (R). Select your answer from the codes given below :

Assertion (A) : Laterites are less fertile soils.

Reason (R) : High rainfall leads to leaching of minerals.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

32. Which of the following objectives is not true for 'Namami Gange Programme' ?

(A) Development of 'Ganga Grams'

(B) Development of navigable water ways for mechanical boats

(C) Development of River fronts

(D) Monitoring of industrial effluents

31. खाली दोन वाक्ये दिली आहेत. त्यातील एक विधान (A) आहे व दुसरे कारण (R) आहे. खाली दिलेल्या संकेतांकामधून अचूक पर्याय निवडा :

विधान (A) : जांभीमृदा कमी सुपीकता असणारी मृदा आहे.

कारण (R) : अति पर्जन्यामुळे खनिजांचे निक्षालन होते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) व (R) अचूक असून (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण होय

(B) दोन्ही (A) व (R) अचूक आहेत परंतु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही आहे

(C) (A) अचूक आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे अचूक आहे

32. 'नमामी गंगे कार्यक्रम' संबंधात खालीलपैकी कोणते उद्दिष्टे खरे नाही ?

(A) 'गंगा ग्राम'चा विकास

(B) यांत्रिकीबोटीसाठी वाहतुकी योग्य जलमार्गाचा विकास

(C) नदी पुरोभागाचा विकास

(D) औद्योगिक सांडपाण्याची देखरेख

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

33. With reference to India, the names of Didwana, Degana, Sargol and Khatu are associated with which of the following option ?
    (A) Glaciers
    (B) Ramsar sites
    (C) Mangrove areas
    (D) Saline lakes

34. Which one of the following has 'Cwg' type of climate ?
    (A) Deccan peninsula
    (B) Western coastal region
    (C) Leh and Ladakh
    (D) Ganga plain

35. .... is one of the best examples of radial drainage pattern.
    (A) Drainage on Girnar Hills (Gujarat)
    (B) Shyamak hill drainage (Rajasthan)
    (C) Pachmarhi hill drainage (Madhya Pradesh)
    (D) Bhima River (Maharashtra)

33. भारताच्या संदर्भात डिडवाना, देगाना, सरगोल आणि खातू ही नावे खालीलपैकी कोणत्या पर्यायाशी निगडित आहेत ?
    (A) हिमनदी
    (B) रामसर स्थळे
    (C) खारफुटीचे क्षेत्र
    (D) खारट सरोवर

34. खालीलपैकी कोणत्या प्रदेशात 'Cwg' प्रकारचे हवामान आहे ?
    (A) दख्खनचे पठार
    (B) पश्चिम किनारपट्टीय प्रदेश
    (C) लेह आणि लडाख
    (D) गंगेचे मैदान

35. .... हे आरीय नदी प्रणालीचे एक उत्तम उदाहरण आहे.
    (A) गिरनार पर्वत नदी प्रणाली (गुजरात)
    (B) श्यामक पर्वत नदी प्रणाली (राजस्थान)
    (C) पंचमढी पर्वत नदी प्रणाली (मध्यप्रदेश)
    (D) भिमा नदी प्रणाली (महाराष्ट्र)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

36. Match the List I with List II and select the correct answer from the following :

List I

(Local names of the plain)

(*a*) Bhabar

(*b*) Khadar

(*c*) Bhur

(*d*) Kallar

List II

(Characteristics)

(1) Composed of newer alluvium

(2) Consisting of gravel and unassorted sediments

(3) Barren saline efflorescences soil

(4) An elevated piece of land situated along the banks of the Ganga

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(4)	(3)	(2)
(B)	(4)	(2)	(3)	(1)
(C)	(2)	(3)	(4)	(1)
(D)	(2)	(1)	(4)	(3)

36. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या जुळवून खालील संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(मैदानांची स्थानिक नांवे)

(*a*) भाबर

(*b*) खादर

(*c*) भूर

(*d*) कल्लार

यादी II

(वैशिष्ट्ये)

(1) नवीन गाळाची रचना

(2) खडे व अप्रमाणित अवसादांचा समावेश असतो

(3) ओसाड खारट गुणधर्माची मृदा

(4) गंगा नदीच्या तीरावर असलेला जमिनीचा एक उंच भाग

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(4)	(3)	(2)
(B)	(4)	(2)	(3)	(1)
(C)	(2)	(3)	(4)	(1)
(D)	(2)	(1)	(4)	(3)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

37. Which of the following statements is not correct with respect to roadways ?
    (A) National highways are constructed and maintained by National Highway Corporation of India
    (B) State highways are constructed and maintained by Border Roads Organisation
    (C) District roads are developed and maintained by Zilla Parishads
    (D) Village roads are mainly the responsibility of Village Panchayats

38. Match List I (Waterways) and List II (Stretch) and select the correct answer from the codes given below :

List I

(*a*) National Waterway 1
(*b*) National Waterway 2
(*c*) National Waterway 3
(*d*) National Waterway 4

List II

(1) Sadiya-Dhubri stretch
(2) Allahabad-Haldiya stretch
(3) Kakinada-Puducherry stretch
(4) Kottapuram-Kollam stretch

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(1)	(4)	(3)
(B)	(1)	(2)	(4)	(3)
(C)	(4)	(3)	(1)	(2)
(D)	(1)	(2)	(3)	(4)

37. खालीलपैकी कोणते विधान हे रस्तेमार्गबाबत अयोग्य आहे ?
    (A) राष्ट्रीय महामार्ग हे भारतीय राष्ट्रीय महामार्ग महामंडळ यांचेकडून बांधले व देखभाल केले जातात
    (B) राज्य महामार्गाची बांधणी व देखभाल ही सीमा रस्तेमार्ग संघटनेकडून केले जाते
    (C) जिल्हा रस्त्यांचा विकास आणि देखभाल जिल्हापरिषदेमार्फत होते
    (D) गाव रस्त्यांची जबाबदारी ही मुख्यत: ग्रामपंचायतीची असते

38. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या जुळवून खालील संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) राष्ट्रीय जलमार्ग 1
(*b*) राष्ट्रीय जलमार्ग 2
(*c*) राष्ट्रीय जलमार्ग 3
(*d*) राष्ट्रीय जलमार्ग 4

यादी II

(1) सादिया ते धुबरी विस्तार
(2) अलाहाबाद ते हल्दीया विस्तार
(3) काकीनाडा ते पुदुचेरी विस्तार
(4) कोट्टापुरम ते कोल्लम विस्तार

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(1)	(4)	(3)
(B)	(1)	(2)	(4)	(3)
(C)	(4)	(3)	(1)	(2)
(D)	(1)	(2)	(3)	(4)

www.prepp.in

39. Which of the following tribes is not belongs to Proto-Australloids race ?

(A) Irulas tribe

(B) Veddahs tribe

(C) Kharwars tribe

(D) Murmis tribe

40. Arrange the following North-Eastern states by their Literacy rate (percent) in decending order as per the census 2011 :

(*a*) Meghalaya

(*b*) Nagaland

(*c*) Assam

(*d*) Mizoram

Codes :

(A) (*d*), (*b*), (*a*), (*c*)

(B) (*c*), (*b*), (*d*), (*a*)

(C) (*c*), (*d*), (*b*), (*a*)

(D) (*d*), (*b*), (*c*), (*a*)

39. खालीलपैकी कोणती आदिवासी जमात प्रोटो-ऑस्ट्रॉलॉयड वांशिक नाही ?

(A) इरुला जमात

(B) वेदा जमात

(C) खरवार जमात

(D) मुर्मिस जमात

40. 2011 च्या जनगणनेनुसार खालील ईशान्येकडील राज्याची साक्षरता दरानुसार उतरत्या क्रमाने मांडणी करा :

(*a*) मेघालय

(*b*) नागालँड

(*c*) आसाम

(*d*) मिझोराम

संकेतांक :

(A) (*d*), (*b*), (*a*), (*c*)

(B) (*c*), (*b*), (*d*), (*a*)

(C) (*c*), (*d*), (*b*), (*a*)

(D) (*d*), (*b*), (*c*), (*a*)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

41. Which one of the following is the evidence of seafloor spreading ?
    - (A) Palaeomagnetism (Magnetic Anomalies)
    - (B) Drifting of Continents
    - (C) Upwelling of magma from the Mid-oceanic ridges
    - (D) Movement of the plates

42. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I (Force Types)

(*a*) Horizontal forces
(*b*) Epeirogenetic forces
(*c*) Catastrophic forces
(*d*) Exogenetic forces

List II (Characteristics)

(1) Vertical movements
(2) Tangential movements
(3) Destructional process
(4) Sudden movements

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(4)	(1)	(3)
(B)	(2)	(1)	(4)	(3)
(C)	(1)	(2)	(3)	(4)
(D)	(3)	(1)	(4)	(2)

41. खालीलपैकी कोणता एक सागरतळ विस्ताराचा पुरावा आहे ?
    - (A) पुराचुंबकत्व
    - (B) खंडांचे वहन
    - (C) जलमग्न मध्यसागरी रांगेतून मॅग्माची उसळण
    - (D) भूपट्ट/भूतबकांचे वहन

42. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या जुळवा आणि खालील संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I (बल प्रकार)

(*a*) क्षितिज समांतर बल
(*b*) भूखंडजनक बल
(*c*) प्रलयकारी बल
(*d*) बहिर्गत बल

यादी II (गुणवैशिष्ट्ये)

(1) उर्ध्वगामी हालचाली
(2) लंबवत हालचाली
(3) विनाशकारी प्रक्रिया
(4) शीघ्र हालचाली

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(4)	(1)	(3)
(B)	(2)	(1)	(4)	(3)
(C)	(1)	(2)	(3)	(4)
(D)	(3)	(1)	(4)	(2)

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

43. In the chemical weathering process, the general order of mineral stability is provided by :
    (1) Goldich dissolution series
    (2) Penk's dissolution series
    (3) Bowen's reaction series
    (4) Holme's reaction series
    (A) (1) and (2)
    (B) (3) and (4)
    (C) (1) and (3)
    (D) (2) and (4)

44. **Assertion (A) :** Rejuvenation accelerates the erosive power of the rivers.

    Reason (R) : Rejuvenation shortens the cycle of erosion.

    Which one of the following is correct ?
    (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
    (B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
    (C) (A) is true but (R) is false
    (D) (A) is false but (R) is true

45. 'Sag pond' is related to ....
    (A) Active strike slip
    (B) Meandering river
    (C) Coastal process
    (D) Deflation hollow

43. रासायनिक विदारण प्रक्रियेमध्ये खनिजांच्या स्थिरवत्वाचा क्रम हा .... मध्ये दिला आहे.
    (1) गोल्डीकची विघटन मालिका
    (2) पेंकची विघटन मालिका
    (3) बोवेनची अभिक्रिया मालिका
    (4) होल्म्स्ची अभिक्रिया मालिका
    (A) (1) व (2)
    (B) (3) व (4)
    (C) (1) व (3)
    (D) (2) व (4)

44. **विधान (A) :** पुनर्युवीकरण हे नदीच्या खणनशक्ती कार्याचा वेग वाढवते.

    कारण (R) : पुनर्युवीकरण हे अपक्षरण चक्राचा कालावधी कमी करते.

    खालीलपैकी कोणता बरोबर आहे ?
    (A) (A) व (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे.
    (B) (A) व (R) दोन्ही बरोबर आहेत परंतु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
    (C) (A) हे बरोबर आहेत परंतु (R) हे चूक आहे
    (D) (A) हे चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

45. 'झोल कासार', ... ह्यांच्याशी संबंधित आहे.
    (A) सक्रिय नतिलंब सरकभ्रंश
    (B) नागमोडी नदी
    (C) तटीय प्रक्रिया
    (D) अपवाहन खळगा

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

46. In arid environment .... is formed because of slower slope movements.
   (A) Debris flow
   (B) Talus
   (C) Solifluction
   (D) Sludging

47. Arrange the 'slope segments' from lower to higher level :
   (1) Waxing slope
   (2) Constant slope
   (3) Free face
   (4) Wanning slope
   (A) (4), (2), (3), (1)
   (B) (2), (3), (4), (1)
   (C) (4), (3), (2), (1)
   (D) (4), (2), (1), (3)

48. When large volume of pyroclastic material mixes with rainwater and snowmelt water causes ....
   (A) Avalanche
   (B) Debris flow
   (C) Lahar
   (D) Earth flow

46. शुष्क पर्यावरणात उतारावरील मंद हालचालीमुळे .... निर्माण होते.
   (A) डबर प्रवाह
   (B) टॅलुस
   (C) हिमानी मृदा प्रवहण
   (D) अवकंपन

47. उतार खंडांचे खालून ते वरच्या पातळीप्रमाणे क्रम लावा :
   (1) वाढता उतार
   (2) एकसारखा उतार
   (3) मुक्तपृष्ठ
   (4) क्षयी उतार
   (A) (4), (2), (3), (1)
   (B) (2), (3), (4), (1)
   (C) (4), (3), (2), (1)
   (D) (4), (2), (1), (3)

48. जेव्हा मोठ्या प्रमाणातील स्फोटशकली पदार्थात पावसाचे व वितळलेले पाणी मिसळते तेव्हा .... तयार होते.
   (A) अवधाव
   (B) डबर प्रवाह
   (C) लहर
   (D) मृदा प्रवाह

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

49. Nappe is formed due to .... of the following.

(1) Thrust faulting

(2) Recumbent folding

(3) Jointing

(A) Only (1)

(B) Only (2)

(C) Only (1) and (2)

(D) Only (1) and (3)

50. The main chemical compounds, other than water, in acid rain are ....

(A) Hydrochloric acid and sulphuric acid

(B) Nitric acid and sulphuric acid

(C) Nitric acid and hydrochloric acid

(D) Nitric acid, hydrochloric acid and sulphuric acid

49. खालीलपैकी ····· मुळे 'नेप' (प्रच्छद पट) ची निर्मिती होते.

(1) प्रणोद भ्रंश

(2) आडवी वली

(3) संधीभवन

(A) फक्त (1)

(B) फक्त (2)

(C) फक्त (1) आणि (2)

(D) फक्त (1) आणि (3)

50. आम्ल पर्जन्यात पाण्याव्यतिरिक्त इतर ········ हे प्रमुख रासायनिक संयुगे असतात.

(A) हायड्रोक्लोरिक ॲसिड आणि सल्फ्यूरिक ॲसिड

(B) नायट्रिक ॲसिड आणि सल्फ्यूरिक ॲसिड

(C) नायट्रिक ॲसिड आणि हायड्रोक्लोरिक ॲसिड

(D) नायट्रिक ॲसिड, हायड्रोक्लोरिक ॲसिड आणि सल्फ्यूरिक ॲसिड

51. The annal range of temperature is calculated as ....
    (A) Difference between annual maximum and annual minimum temperatures in the last 100 years
    (B) Difference between warmest and coldest monthly means of temperature in a year
    (C) Difference between daily maximum and daily minimum temperatures in a year
    (D) Difference between average maximum and average minimum temperatures in last 30 years

52. The layer(s) of the atmosphere, known as Appleton layer, is/are ....
    (A) D-layer
    (B) E-layer
    (C) F2-layer
    (D) G-layer

51. तापमानाची वार्षिक कक्षा खालीलप्रमाणे मोजली जाते :
    (A) मागील 100 वर्षातील वार्षिक कमाल आणि वार्षिक किमान तापमानातील फरक
    (B) वर्षातील सर्वात उष्ण आणि सर्वात थंड मासिक तापमानातील फरक
    (C) एका वर्षातील दैनंदिन कमाल आणि दैनंदिन किमान तापमानातील फरक
    (D) मागील 30 वर्षातील सरासरी कमाल आणि सरासरी किमान तापमानातील फरक

52. वातावरणातील थर, ज्याला ॲपलटन थर म्हणून ओळखले जाते/त्यास .... असे म्हणतात.
    (A) डी–थर
    (B) ई–थर
    (C) एफ2–थर
    (D) जी–थर

www.prepp.in

53. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I (Winds Category)

(*a*) Microscale winds
(*b*) Mesoscale winds
(*c*) Synoptic scale winds
(*d*) Planetary scale winds

List II (Examples)

(1) Santa Ana
(2) Hurricane
(3) Westerlies
(4) Dust devils

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(1)	(2)	(3)
(B)	(4)	(2)	(1)	(3)
(C)	(1)	(4)	(2)	(3)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

54. Which of the following statement(s) is/are not true about the atmosphere ?

(1) Atmosphere is a very shallow layer of the earth
(2) More than 99% of the atmosphere is within 30 km of Earth's surface
(3) More than 99% of the atmosphere is within 80 km of Earth's surface
(4) It protects us from the dangerous radiation emitted by the sun

(A) (1) and (2)
(B) (2) and (3)
(C) only (2)
(D) only (3)

53. यादी–I व यादी– II यांच्या जोड्या जुळवून खालील संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I (वाऱ्याची वर्गवारी)

(*a*) सूक्ष्म प्रमाण वारे
(*b*) मध्य प्रमाण वारे
(*c*) विशिष्टकालिक वारे
(*d*) ग्रहीय प्रमाण वारे

यादी II (उदाहरण)

(1) सँटा अँना
(2) हरिकेन
(3) पश्चिमी वारे
(4) भूत वारे

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(1)	(2)	(3)
(B)	(4)	(2)	(1)	(3)
(C)	(1)	(4)	(2)	(3)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

54. वातावरणाविषयी खालीलपैकी कोणते विधान खरे नाहीत ?

(1) वातावरण हा पृथ्वीचा खूप उथळ थर आहे
(2) 99% पेक्षा जास्त वातावरण हे पृथ्वीच्या पृष्ठभागापासून 30 किमी. उंचीदरम्यान आहे
(3) 99% पेक्षा जास्त वातावरण हे पृथ्वीच्या पृष्ठभागापासून 80 किमी. उंचीदरम्यान आहे
(4) सूर्यापासून उत्सर्जित धोकादायक प्रारणापासून वातावरण आपले संरक्षण करते

(A) (1) आणि (2)
(B) (2) आणि (3)
(C) फक्त (2)
(D) फक्त (3)

www.prepp.in

55. If temperature of a particular place was 32°C, what would be its equivalent temperature in degree Fahrenheit ?

(A) 96.9

(B) 89.6

(C) 99.6

(D) 86.7

56. **Assertion (A) :** All objects continually emit radiant energy over a range of wavelengths.

Reason (R) : Hotter objects radiate more energy in the form long-wavelength radiation.

Which on of the following is correct ?

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

55. जर एखाद्या विशिष्ट ठिकाणचे तापमान 32 डिग्री सेल्सियस असेल, तर डिग्री फॅरेनहाइटमध्ये त्याचे सममूल्य तापमान किती असेल ?

(A) 96.9

(B) 89.6

(C) 99.6

(D) 86.7

56. **विधान (A) :** सर्व पदार्थ हे सातत्याने एकूण तरंगलांबीच्या कक्षेमध्ये प्रारित ऊर्जेचे उत्सर्जन करतात.

कारण (R) : उष्ण पदार्थ हे दीर्घ लहरीच्या स्वरूपात जास्त ऊर्जा प्रारित करतात.

खालीलपैकी कोणते बरोबर आहे ?

(A) (A) आणि (R) दोन्हीही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक विश्लेषण आहे

(B) (A) आणि (R) दोन्हीही बरोबर आहेत परंतु (R) हे (A) चे अचूक विश्लेषण नाही

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

57. .... cloud develop along the cold front in an extra tropical cyclone.
(A) Altocumulus
(B) Cumulo nimbus
(C) Cumulus clouds
(D) Nimbo stratus

58. Which of the following indices is not developed by Thornthwaite to determine boundries of different climatic types ?
(A) Moisture Index
(B) Thermal efficiency index
(C) Aridity and Humidity Index
(D) Evaporation Index

59. Match List I with List II and select the correct pair from the codes given below :

List I (Scientific Terms)
(*a*) Haloclines
(*b*) Isohyets
(*c*) Pycnoclines
(*d*) Isohalines

List II (Meanings)
(1) A line connect equal salinity in the ocean.
(2) A line for sharp salinity gradients in the water column of the oceans.
(3) A line for density gradient with depth in the oceans.
(4) A line for places of equal rainfall over a certain period.

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(4)	(1)	(3)
(B)	(2)	(4)	(3)	(1)
(C)	(3)	(4)	(2)	(1)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

57. विस्तारित उष्णकटिबंधीय चक्रीवादळात थंड आघाडीवर .... ढग विकसित होतात.
(A) अल्टोक्यूम्युलस
(B) क्यूम्युलो निंबस
(C) क्यूम्युलस ढग
(D) निंबो स्ट्रॅटस

58. खालीलपैकी कोणता निर्देशांक विविध हवामान प्रकारांच्या सीमा ठरविण्यासाठी थॉर्नवेट यांनी विकसित केलेला नाही ?
(A) आर्द्रता निर्देशांक
(B) औष्णिक सक्षमता निर्देशांक
(C) शुष्कता व आर्द्रता निर्देशांक
(D) बाष्पीभवन निर्देशांक

59. यादी I आणि यादी II मधील जोड्या जुळवा आणि दिलेल्या संकेतांकातून अचूक पर्याय निवडा :

यादी I (शास्त्रीय संज्ञा)
(*a*) हेलोक्लाइन
(*b*) आयसोहाइटस
(*c*) पायक्नोक्लाइन
(*d*) आयसोहॅलाइन्स

यादी II (अर्थ)
(1) महासागरातील समक्षारता जोडणारी रेषा
(2) महासागर क्षारतेच्या तीव्र जलस्तंभाचा उतार दर्शविणारी रेषा
(3) महासागरात पाण्याच्या घनतेचा उतार दर्शविणारी रेषा
(4) निश्चित कालावधीसाठी समान पर्जन्यस्थाने दर्शविणारी रेषा

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(4)	(1)	(3)
(B)	(2)	(4)	(3)	(1)
(C)	(3)	(4)	(2)	(1)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

60. During the glacial period, the earth's crust sinks due to the additional weight of ice is called as ....

(A) Thermal expansion of seawater

(B) Isostatic change

(C) Interglaciation

(D) Eustatic changes

61. Which of the following pairs are not correctly matched as per the theories of the origin of tides ?

(1) Progressive wave theory : William Whewell

(2) Equilibrium theory : Sir Isaac Newton

(3) Stationary wave theory : R.A. Harris

(4) Dynamical Theory : G.B. Airy

(A) (1), (3) and (4)

(B) Only (4)

(C) Only (3)

(D) (3) and (4)

60. हिमयुगादरम्यान पृथ्वीचे कवच बर्फाच्या अतिरिक्त वजनामुळे खचते यास .... असे म्हणतात.

(A) सागरी जलाचे औष्णिक विस्तारण

(B) समस्थायी बदल

(C) आंतरहिमानी युग

(D) वैश्विक सागर पातळी बदल

61. खालीलपैकी भरती-ओहोटी निर्मितीच्या सिद्धान्तासंबंधी कोणती जोडी बरोबर नाही ?

(1) प्रगामी लाटा सिद्धान्त : विल्यम व्हेवेल

(2) समतोल सिद्धान्त : सर आयझॅक न्युटन

(3) अचल तरंग सिद्धान्त : आर.ए. हॅरिस

(4) गतीक सिद्धान्त : जी.बी. एॅरे

(A) (1), (3) आणि (4)

(B) फक्त (4)

(C) फक्त (3)

(D) (3) आणि (4)

www.prepp.in

62. Which of the following ocean currents is not responsible for desert formation ?

(A) Benguela current

(B) Humboldt current

(C) West Australia current

(D) Agulhas current

63. Who stated that "Geography is related to the study of interconnections among phenomena of diverse origins existing together in harmonious relationship in particular segments (places/regions) of the Earth surface" ?

(A) Malte-Brun

(B) Humboldt

(C) Ritter

(D) Hartshorne

62. खालीलपैकी कोणता समुद्रप्रवाह वाळवंटाच्या निर्मितीसाठी कारणीभूत नाही ?

(A) बेंग्युला प्रवाह

(B) हम्बोल्ट प्रवाह

(C) पश्चिम ऑस्ट्रेलिया प्रवाह

(D) अगुल्हास प्रवाह

63. कोणी असे म्हटले की ''भूगोल पृथ्वीच्या पृष्ठभागाच्या विशिष्ट भागात (स्थळ/प्रदेश) सुसंगत संबंधात एकत्रित विविध उत्पत्तीच्या घटनामधील परस्पर संवादांच्या अभ्यासाशी संबंधित आहे'' ?

(A) माल्टे ब्रुन

(B) हंबोल्ट

(C) रिटर

(D) हार्टशोर्न

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

64. Correct ascending order of relative contribution of various greenhouse gases to total global warming is :

(1) Carbon dioxide

(2) Methane

(3) Nitrous oxide

(4) CFCs

(A) (1), (2), (3), (4)

(B) (4), (3), (1), (2)

(C) (1), (3), (4), (2)

(D) (3), (4), (2), (1)

65. .... is a comprehensive document of International treaty, in which the following agenda were covered—Aid fund, poverty eradication, sustainable agriculture and rural development, forest conservation, biodiversity etc.

(A) Kyoto Protocol

(B) Agenda 21

(C) Paris Agreement

(D) Brundtland Commission

64. एकूण जागतिक तापमानवाढीमध्ये विविध हरितगृह वायूंचा सापेक्ष योगदानाचा चढता क्रम .... आहे.

(1) कार्बन डाय-ऑक्साईड

(2) मिथेन

(3) नायट्रस ऑक्साईड

(4) क्लोरोफ्लोरो कार्बन

(A) (1), (2), (3), (4)

(B) (4), (3), (1), (2)

(C) (1), (3), (4), (2)

(D) (3), (4), (2), (1)

65. .... हा आंतरराष्ट्रीय कराराचा एक सर्वसमावेशक दस्तऐवज आहे, कि ज्यामध्ये खालील विषय समाविष्ट करण्यात आले हाते—मदत निधी, गरिबी निर्मूलन, शाश्वत शेती व ग्रामीण विकास, वनसंवर्धन, जैवविविधता इत्यादी.

(A) क्योटो प्रोटोकॉल

(B) अजेंडा 21

(C) पॅरिस करार

(D) ब्रुंडलँड कमिशन

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

66. .... process occurs in climates where evapotranspiration exceeds precipitation.
(A) Podzolization
(B) Laterization
(C) Calcification
(D) Glaciation

67. Which of the following is the largest ecosystem on the earth ?
(A) Anthropogenic ecosystem
(B) Grassland ecosystem
(C) Terrestrial ecosystem
(D) Marine ecosystem

68. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I (Types)

(*a*) Herbivorous
(*b*) Carnivorous
(*c*) Omnivorous
(*d*) Decomposers

List II (Animals)

(1) Penguin
(2) Rat
(3) Hippopotamus
(4) Earthworms

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(2)	(3)	(1)	(4)
(C)	(3)	(1)	(4)	(2)
(D)	(3)	(1)	(2)	(4)

66. .... प्रक्रिया हवामानामध्ये घडते की जेथे पर्जन्यमानापेक्षा बाष्पोत्सर्जन जास्त असते.
(A) पॉडझोलायझेशन
(B) लेटरायझेशन
(C) कॅल्सिफिकेशन
(D) ग्लेसिअेशन

67. खालीलपैकी पृथ्वीवरील सर्वात मोठी परिसंस्था कोणती आहे ?
(A) मानवनिर्मिती परिसंस्था
(B) गवताळ प्रदेश परिसंस्था
(C) भूपृष्ठीय परिसंस्था
(D) सागरजल परिसंस्था

68. यादी-I व यादी-II यांच्या जोड्या जुळवून खालील संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I (प्रकार)

(*a*) शाकाहारी
(*b*) मांसाहारी
(*c*) मिश्राहारी
(*d*) विघटक

यादी II (प्राणी)

(1) पेंग्विन
(2) उंदीर
(3) पाणघोडा
(4) गांडूळ

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(2)	(3)	(1)	(4)
(C)	(3)	(1)	(4)	(2)
(D)	(3)	(1)	(2)	(4)

www.prepp.in

69. Find out the correct sentence of the following, regarding the agreement of Kyoto Protocol propose ....

(A) To reduce 30% emission of carbon dioxide

(B) To reduce 18 to 20% emission of CFC

(C) To reduce 2 to 8.5% emission of carbon

(D) To reduce 0.2 to 6.25% emission of carbon

70. Which of the following statements is correct about synthetic fertilizers ?

(*a*) These fertilizers concentrate the essential nutrients in the moderate layer of the soil.

(*b*) These fertilizers concentrate the essential nutrients in layer of top soil.

(*c*) It increases water holding capacity

Find out the correct option :

(A) Only (*a*)

(B) Only (*b*)

(C) Only (*a*) and (*c*)

(D) (*a*), (*b*) and (*c*)

69. खालील कोणते विधान क्योटो प्रोटोकॉल करारासंबंधी बरोबर आहे ?

(A) कार्बन-डायऑक्साईडचे उत्सर्जन 30% कमी करणे

(B) क्लोरोफ्लूरोकार्बनचे उत्सर्जन 18 ते 20% कमी करणे

(C) कार्बनचे उत्सर्जन 2 ते 8.5% कमी करणे

(D) कार्बनचे उत्सर्जन 0.2 ते 6.25% कमी करणे

70. खालीलपैकी कोणते विधान कृत्रिम खतासंबंधी बरोबर आहे ?

(*a*) ही खते मातीच्या मध्यम थरामध्ये आवश्यक पोषकद्रव्यांचे केंद्रीकरण करतात

(*b*) ही खते मातीच्या वरच्या थरामध्ये आवश्यक पोषकद्रव्यांचे केंद्रीकरण करतात

(*c*) ही खते जलधारण क्षमता वाढवितात

योग्य पर्याय ओळखा :

(A) फक्त (*a*)

(B) फक्त (*b*)

(C) फक्त (*a*) आणि (*c*)

(D) (*a*), (*b*) आणि (*c*)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

71. Which of the following options is best defined as plant and animal community that covers a large area ?

(A) Biome

(B) Biosphere

(C) Biodiversity

(D) Ecology

72. Arrange total net productivity of major world biomass in decending order :

(A) Forest — Open ocean — Grassland — Cultivated land

(B) Open ocean — Forest — Cultivated land — Grassland

(C) Cultivated land — Grassland — Open ocean — Forest

(D) Grassland — Cultivated land — Forest — Open ocean

71. खालीलपैकी कोणता पर्याय उत्तमपणे वनस्पती आणि प्राणी समुदायाने व्यापलेल्या मोठ्या क्षेत्रास परिभाषित करतो ?

(A) बायोम्

(B) जीवावरण

(C) जैवविविधता

(D) पारिस्थिकी

72. प्रमुख जागतिक जैववस्तुमानाची निव्वळ उत्पादकता उतरत्या क्रमाणे मांडणी करा :

(A) वन — खुला महासागर — गवताळ प्रदेश — लागवडीखालील जमीन

(B) खुला महासागर — वन — लागवडीखालील जमीन — गवताळ प्रदेश

(C) लागवडीखालील जमीन — गवताळ प्रदेश — खुला महासागर — वन

(D) गवताळ प्रदेश — लागवडीखालील जमीन — वन — खुला महासागर

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

73. What is the meaning of inter-generational equity as an aspect of sustainable development ?
    (A) Minimise any adverse impact on resources and environment for future generation
    (B) Minimise the wealth gaps within and between the nations during the developmental process
    (C) Safe, healthy and resourceful environment to our present generation
    (D) Develop carrying capacity of the environment to achieve equity

74. Rank the following Union Territories in ascending order by population density in 2011 census :
    (*a*) NCT of Delhi
    (*b*) Dadra and Nagar Haveli
    (*c*) Chandigarh
    (*d*) Andaman and Nicobar Islands

Codes :

(A) (*c*) (*b*) (*a*) (*d*)
(B) (*b*) (*c*) (*a*) (*d*)
(C) (*d*) (*b*) (*c*) (*a*)
(D) (*a*) (*c*) (*b*) (*d*)

73. शाश्वत विकासाच्या दृष्टिकोनातून आंतरपिढीय समतेचा काय अर्थ होतो ?
    (A) भावी पिढीसाठी साधनसंपदा व पर्यावरणावरील प्रतिकूल परिणाम कमी करणे
    (B) विकासाच्या प्रक्रियेदरम्यान देशांतर्गत आणि दोन देशांमधील सांपत्तीक अंतर कमी करणे
    (C) सध्याच्या पिढीसाठी सुरक्षित, आरोग्यदायी व संपन्न पर्यावरण
    (D) पर्यावरणाची धारण क्षमता विकसित करून समतेची स्थापना करणे

74. 2011 च्या जनगणनेमध्ये लोकसंख्येच्या घनतेनुसार खालील केंद्रशासित प्रदेशाची चढत्या क्रमाने क्रमावारी लावा :
    (*a*) राष्ट्रीय राजधानी प्रदेश दिल्ली
    (*b*) दादरा आणि नगर हवेली
    (*c*) चंदीगड
    (*d*) अंदमान आणि निकोबार

संकेतांक :

(A) (*c*) (*b*) (*a*) (*d*)
(B) (*b*) (*c*) (*a*) (*d*)
(C) (*d*) (*b*) (*c*) (*a*)
(D) (*a*) (*c*) (*b*) (*d*)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

75. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I (Types of Migration)

(*a*) Chain Migration

(*b*) Forced Migration

(*c*) Step Migration

(*d*) Seasonal Migration

List II (Descriptions)

(*i*) Persons displaced by war, conflicts or natural disasters

(*ii*) Sequential movement from rural to urban areas in stage

(*iii*) Persons seeking work each year for a short time in a place other than their residence

(*iv*) Individuals follow others who have previously migrated

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

75. यादी I आणि यादी II मधील जोड्या जुळवा आणि दिलेल्या संकेतांकातून अचूक पर्याय निवडा :

यादी I (स्थलांतराचे प्रकार)

(*a*) साखळी स्थलांतर

(*b*) जबरदस्तीचे स्थलांतर

(*c*) टप्प्याटप्प्यांचे स्थलांतर

(*d*) हंगामी स्थलांतर

यादी II (वर्णन)

(*i*) युद्ध संघर्ष किंवा नैसर्गिक आपत्तीमुळे विस्थापित झालेली व्यक्ती

(*ii*) ग्रामीण भागातून शहरी भागात टप्प्याटप्प्याने होणारी क्रमीय हालचाल

(*iii*) प्रत्येक वर्षी त्याच्या निवासस्थानाव्यतिरिक्त इतर ठिकाणी थोड्या कालावधीसाठी काम शोधणाऱ्या व्यक्ती

(*iv*) पूर्वी स्थलांतरित झालेल्यांचे अनुकरण करणारी व्यक्ती

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

www.prepp.in

76. In Christaller's model, the hierarchy levels are :
    (1) K3—Market Principle
    (2) K4—Transport Principle
    (3) K7—Administrative Principle
    (4) K9—Industrial Principle

    Find out the correct combination of answer according to the code :
    (A) (1), (2) and (3)
    (B) (2), (3) and (4)
    (C) (1), (3) and (4)
    (D) (1), (2) and (4)

77. **Assertion (A) :** Class I Cities in India have grown faster than small and medium towns.

    Reason (R) : Due to change in the definition of urban area.

    Codes :
    (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
    (B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
    (C) (A) is true but (R) is false
    (D) (A) is false but (R) is true

76. ख्रिस्टॅलर प्रतिमानामध्ये, खालीलप्रमाणे श्रेणी स्तर आहेत :
    (1) K3—बाजारपेठ तत्त्व
    (2) K4—वाहतूक तत्त्व
    (3) K7—प्रशासकीय तत्त्व
    (4) K9—औद्योगिक तत्त्व

    उत्तरांचा अचूक पर्याय खालील संकेताकानुसार शोधा :
    (A) (1), (2) व (3)
    (B) (2), (3) व (4)
    (C) (1), (3) व (4)
    (D) (1), (2) व (4)

77. **विधान (A) :** भारतातील वर्ग I शहरे लहान आणि मध्यम शहरांपेक्षा वेगाने विकसित झाली आहेत.

    कारण (R) : शहरी भागाच्या व्याख्येत बदल झाल्यामुळे विकसित झाले आहेत.

    संकेताक :
    (A) (A) आणि (R) दोन्हीही बरोबर आहे आणि (R) हे (A) चे अचूक विश्लेषण आहे
    (B) (A) आणि (R) दोन्ही ही बरोबर आहे आणि (R) हे (A) चे अचूक विश्लेषण नाही
    (C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे
    (D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

www.prepp.in

78. Who among the following propounded the concept of rural-urban fringe ?
    (A) Pryor, R.J.
    (B) Pahl R.
    (C) Homer Hoyt
    (D) Jean Gottman

79. What is 'Demographic Divident' ?
    (A) Increase in 0 to 5 age group population
    (B) Increase in 6 to 15 age group population
    (C) Increase in 15 to 64 age group population
    (D) Increase in 65+ year population

80. Which of the following factors are taken into account when computing the Human Poverty Index (HPI) ?
    (A) Life expectancy, education and income inequality
    (B) Gross Domestic Product (GDP) and unemployment rate
    (C) Access to clean water and sanitation facilities
    (D) Infant mortality rate and literacy rate

78. ग्रामीण-नागरी संक्रमण क्षेत्र ही संकल्पना खालीलपैकी कोणी मांडली ?
    (A) प्रोयोर आर.जे.
    (B) पहल आर.
    (C) होमर हॉयट
    (D) जीन गॉटमन

79. 'लोकसंख्याकीय लाभांश' म्हणजे काय ?
    (A) 0 ते 5 वयोगटातील लोकसंख्येत वाढ
    (B) 6 ते 15 वयोगटातील लोकसंख्येत वाढ
    (C) 15 ते 64 वयोगटातील लोकसंख्येत वाढ
    (D) 65 हून अधिक वयोगटातील लोकसंख्येत वाढ

80. खालीलपैकी कोणते घटक हे मानव-दारिद्र्य निर्देशांकाची गणना करताना विचारात घेतले जातात ?
    (A) आयुर्मान, शिक्षण व उत्पन्न असमानता
    (B) घाऊक घरगुती उत्पादन व बेरोजगारी दर
    (C) स्वच्छ पाणी व स्वच्छता सुविधा यांची सुलभ उपलब्धता
    (D) अर्भक मर्त्यता दर आणि साक्षरता दर

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

81. Which one of the following possess dual recording system of vital events ?

    (A) Census
    (B) National Family Health Survey
    (C) Sample Registration System
    (D) National Sample Survey

82. Information pertaining to which among the following is not provided by the population in census of India ?

    (A) Trends in population growth
    (B) Changes in age-sex structure
    (C) Pattern of migration and urbanization
    (D) Family planning practice of married couples

81. खालीलपैकी कोणाकडे महत्त्वाच्या घटनांची दुहेरी नोंद पद्धत आहे ?

    (A) जनगणना
    (B) राष्ट्रीय कुटुंब आरोग्य सर्वेक्षण
    (C) नमुना नोंदणी प्रणाली
    (D) राष्ट्रीय नमुना सर्वेक्षण

82. भारताच्या जनगणनेमध्ये खालीलपैकी कोणती माहिती प्रदान केलेली नाही ?

    (A) लोकसंख्या वाढीचा कल
    (B) वय-लिंग संरचनेत बदल
    (C) स्थलांतर आणि शहरीकरणाचा आकृतिबंध
    (D) विवाहीत जोडप्यांचे कुटुंब नियोजन उपाय

www.prepp.in

83. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I (Models of Urban Land Use)

(*a*) Burgess Model

(*b*) Harris and Ullman model

(*c*) Hoyt Model

(*d*) Exploitative model

List II (Characteristics)

(*i*) Multiple nuclei with specialized functions

(*ii*) Circular zones with distinct land uses

(*iii*) Irregular patterns based on transportation routes

(*iv*) Explain the structure and function of any town or city based on ownership of resources and to pay

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)

83. यादी I आणि यादी II मधील जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून अचूक पर्याय निवडा :

यादी I (शहरी भूमी उपयोजन सिद्धांत)

(*a*) बर्जेस सिद्धांत

(*b*) हॅरीस आणि उल्मन सिद्धांत

(*c*) हॉयट सिद्धांत

(*d*) शोषक सिद्धांत

यादी II (गुणवैशिष्ट्ये)

(*i*) विशेष कार्यासह अनेक केंद्रके

(*ii*) वेगवेगळ्या भूमी उपयोजनाची वर्तुळाकार क्षेत्रे

(*iii*) वाहतूक मार्गाच्या आधारे अनियमित आकृतिबंध

(*iv*) संसाधनाच्या मालिकी आणि पैसे देण्याची क्षमता या आधारावर कोणत्याही शहराची रचना आणि कार्य स्पष्ट करण्यासाठी

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

84. Regional variations in agricultural productivity can be influenced by ....

(A) Cultural diversity

(B) Economic disparities

(C) Political boundaries

(D) Climate and topography

85. Which one of the following is considered as the catalytic factor in Von Thunen's Model ?

(A) Market

(B) Transport Cost

(C) Urban Centre

(D) Concentric zones

86. .... is the diminishing marginal returns to scale that occur when a firm becomes too large to manage and operate efficiently.

(A) Economies of the scale

(B) Diseconomies of scale

(C) Disintegration of scale

(D) Diminishing scale

84. कृषी उत्पादकतेतील प्रादेशिक बदलांवर खालील गोष्टींचा प्रभाव पडू शकतो :

(A) सांस्कृतिक विविधता

(B) आर्थिक विषमता

(C) राजकीय सीमा

(D) हवामान आणि भौगोलिक रचना

85. वॉन थुनेनच्या मॉडलमध्ये खालीलपैकी कोणता उत्प्रेरक घटक मानला जातो ?

(A) बाजार

(B) वाहतूक खर्च

(C) शहरी केंद्र

(D) केंद्रबिंदू क्षेत्र

86. .... हा कमी होत जाणारा सीमांत परतावा आहे, जेव्हा एखादा उद्योग व्यापक झाल्यामुळे तो व्यवस्थापित करण्यास आणि कार्यक्षमतेने कार्यरत ठेवण्यास अवघड जाते.

(A) परिमाणानुसारी मितव्यय लाभ

(B) अपमित व्ययित लाभ

(C) विभाजित लाभ

(D) ऱ्हासमान लाभ

www.prepp.in

87. When there is prolonged period of inadequate rainfall with uneven distribution, such situation is known as ....

(A) Agricultural Drought

(B) Hydrological Drought

(C) Meteorological Drought

(D) Socio-economic Drought

88. Which of the following costs incurred in the process of moving and which are made up principally of fuel costs and wages ?

(A) Overhead costs

(B) Line-haul costs

(C) Transfer costs

(D) Network costs

89. Which mode of transport is having high terminal costs as compared to other mode of transport ?

(A) Marine ports

(B) Rail

(C) Roadways

(D) Bus stand

87. जेव्हा असमान वितरणासह अपुऱ्या पर्जन्यमानाचा दीर्घ कालावधी असतो, तेव्हा अश्या परिस्थितीला .... असे म्हणून ओळखले जाते.

(A) कृषी दुष्काळ

(B) जलीय दुष्काळ

(C) हवामानमूलक दुष्काळ

(D) सामाजिक-आर्थिक दुष्काळ

88. वाहतूक हालचाली प्रक्रियेत खालीलपैकी कोणता खर्च जो मुख्यत्वे इंधन खर्च आणि मजुरीचा बनलेला असतो ?

(A) वरखर्च

(B) यार्डरेखा खर्च

(C) हस्तांतरण खर्च

(D) नेटवर्क खर्च

89. कोणत्या परिवहन पद्धतीचा टर्मिनल खर्च इतर वाहतुकीच्या तुलनेत जास्त आहे ?

(A) सागरी बंदरे

(B) रेल्वे

(C) रस्तेमार्ग

(D) बस थांबा

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

90. Which of the following sentences are correct with respect to international trade ?

(1) Volume of trade is amount of trade in monetary terms.

(2) Composition of trade is type of goods and services in international trade.

(3) Direction of trade is trade of country with other countries or trade blocks.

(4) International trade does not fulfill surplus and deficit demand and supply of commodities in world

Codes :

(A) Statement (1), (2), (3) are correct

(B) Statement (2), (3), (4) are correct

(C) Statement (1), (2), (4) are correct

(D) Statement (1) and (4) are correct

91. As per Von Thunen, terrain which is completely uniform in respect to relief soil, climate and all other physical conditions are called as :

(A) Isostatic surfaces

(B) Isotropic surfaces

(C) Isometric surfaces

(D) Isolectic surfaces

90. आंतरराष्ट्रीय व्यापारासंदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर/योग्य आहे ?

(1) व्यापाराचे आकारमान हे व्यापाराचे चलनविषयक प्रमाण असते

(2) आंतरराष्ट्रीय व्यापरातील वस्तू आणि सेवा यांचे प्रकार म्हणजेच आंतरराष्ट्रीय व्यापार संरचना होय

(3) व्यापाराची दिशा म्हणजे देशाचा इतर देशांसोबतचा किंवा व्यापार ब्लॉकबरोबरील व्यापार होय

(4) आंतरराष्ट्रीय व्यापार जगातील वस्तूंची मागणी आणि पुरवठा व अधिशेष आणि तूट परिपूर्ण करत नाही

संकेतांक :

(A) विधान (1), (2), (3) हे बरोबर आहे

(B) विधान (2), (3), (4) हे बरोबर आहे

(C) विधान (1), (2), (4) हे बरोबर आहे

(D) विधान (1) आणि (4) हे बरोबर आहे

91. व्हॉन थ्युनेन यांच्यामते, जे भूपृष्ठ हे उठाव, मृदा, हवामान आणि इतर प्राकृतिक घटकाबाबतीत जर एकसमान असेल तर त्यास .... असे म्हणतात.

(A) आयसोस्टॅटीक पृष्ठभाग

(B) आयसोट्रॉपिक पृष्ठभाग

(C) आयसोमेट्रीक पृष्ठभाग

(D) आयसोलॅक्टीक पृष्ठभाग

www.prepp.in

92. Which of the following farming practice aims to grow grasses in rotation with the field crops, which helps in building up the structure of soil, preventing soil erosion and improving its fertility ?

(A) Basin listing

(B) Contour terracing

(C) Hey farming

(D) Strip cropping

93. Who wrote book titled as 'Land of Britain : Its Use and Misuse' ?

(A) M. Shafi

(B) D.M. Smith

(C) L.D. Stamp

(D) A. Coppock

94. .... is a good technique for the delineation of land capability regions.

(A) The potential land unit

(B) The production unit

(C) The potential production unit

(D) The perfect production unit

92. खालीलपैकी कोणत्या शेती प्रक्रियेचे उदिष्ट शेतातील पिंकांसोबत आवर्तनात गवत वाढवणे आहे, जे मृदारचना निर्मितीसाठी, मृदा धूप रोखण्यास आणि त्यांची सुपीकता सुधारण्यास मदत करते ?

(A) खोरे नामावली

(B) समोच्च मजगी शेती

(C) चारा शेती

(D) पट्टापेट पद्धती

93. 'लॅण्ड ऑफ ब्रिटन : इट्स युज अॅण्ड मिसयुज' या ग्रंथाचे लेखन कोणी केले आहे ?

(A) एम. शफी

(B) डी.एम. स्मिथ

(C) एल.डी. स्टॅम्प

(D) ए. कॉपॉक

94. .... हे जमिनीच्या क्षमता प्रदेश रेखाटून निश्चित करण्याचे चांगले तंत्र आहे.

(A) संभाव्य जमीन एकक

(B) उत्पादन एकक

(C) संभाव्य उत्पादन एकक

(D) परिपूर्ण उत्पादन एकक

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

95. According to Friedmann's centro-periphery model which of the following sentences is correct :
    (A) This model proposes that it is the circular causation that results in either downward or upward spiral effect
    (B) Development is determined by the nature of relationship between the developed core and the underdeveloped periphery
    (C) The development of subsidiary capitalist metropolis exist as satellite city status
    (D) Model is highlights the role of spread effect rather than backwash effect

96. It is the existence of .... forces that make an area a region.
    (A) Centripetal
    (B) Centrifugal
    (C) Natural
    (D) Regional

97. .... is characterized by strict physical boundaries and uniform characteristics.
    (A) Formal region
    (B) Functional region
    (C) Peripheral region
    (D) Compage region

95. मॅनच्या 'सेंट्रो-पेरिफेरी मॉडेल' नुसार खालीलपैकी कोणते वाक्य बरोबर आहे ?
    (A) हे विकास मॉडेल असे प्रतिपादन करते की संचयी कारणामुळे एकतर अधोमुखी किंवा उर्ध्वगामी वलयाकार परिणाम होतो
    (B) विकास हा विकसित केंद्र आणि अविकसित परिघ यांच्यातील संबंधांच्या स्वरूपाद्वारे निर्धारित केला जातो
    (C) दुय्यम पुंजीवादी महानगराचा विकास उपग्रह शहराचा दर्जा म्हणून अस्तित्वात येतो
    (D) या प्रतिमानाची भूमिका प्रतिवाह प्रभावापेक्षा प्रसार प्रभाव अधोरेखित करते

96. .... बलाचे अस्तित्व हे क्षेत्राला एक प्रदेश बनवते.
    (A) अभिकेंद्री
    (B) अपकेंद्री
    (C) प्राकृतिक
    (D) प्रादेशिक

97. .... ची वैशिष्ट्य म्हणजे काटेकोर प्राकृतिक सीमा आणि एकसमान वैशिष्ट्य होय.
    (A) रूपात्मक प्रदेश
    (B) कार्यात्मक प्रदेश
    (C) परिघीय प्रदेश
    (D) संमिश्रित प्रदेश

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

98. Genres de vie means :
    (A) Cultural assimilation
    (B) Roles of men and women expected to perform in their daily life
    (C) Way of living
    (D) Geographical area

99. .... is the perspective in geography that emphasizes the study of the individuals subjective experiences.
    (A) Positivism
    (B) Humanism
    (C) Feminism
    (D) Postmodernism

100. Arrange the following philosophers in ascending order starting from the oldest :
    (*i*) Eratosthenes
    (*ii*) Anaximander
    (*iii*) Plato
    (*iv*) Herodotus

    Codes :

    (A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)
    (B) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)
    (C) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)
    (D) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

98. 'जनरस द व्हाय' म्हणजे :
    (A) सांस्कृतिक आत्मसात करणे
    (B) दैनंदिन जीवनात स्त्री-पुरुषांच्या भूमिका अपेक्षित करणे
    (C) जगण्याची पद्धत
    (D) भौगोलिक क्षेत्र

99. .... हा भूगोलातील दृष्टिकोन आहे जो व्यक्तीच्या व्यक्तिनिष्ठ अनुभवांच्या अभ्यासावर भर देतो.
    (A) प्रत्यक्षवाद
    (B) मानवतावाद
    (C) स्त्रीवाद
    (D) उत्तर-आधुनिकतावाद

100. खालील तत्त्वज्ञांची त्यांच्या कालखंडांच्या आधारे अगोरपासून क्रमवारी लावा :
    (*i*) इरॅटोस्थिनिस
    (*ii*) ॲनाक्सीमँडर
    (*iii*) प्लेटो
    (*iv*) होरोडोटस

    संकेतांक :

    (A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)
    (B) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)
    (C) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)
    (D) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

ROUGH WORK